

JORDI CURCÓ
Historiador i periodista

REPORTATGE

Claret al Corpus de 1846

Va presidir la processió de Corpus de Lleida de fa 170 anys i la parròquia de Balàfia conserva un quadre que evoca aquest fet

Avui és diumenge de Corpus, la festa eucarística per excel·lència i molt arrelada en la tradició i els costums de molts pobles i ciutats de cada nostra.

LLEIDA

Avui és diumenge de Corpus, la festa eucarística per excel·lència i molt arrelada en la tradició i els costums de molts pobles i ciutats de casa nostra. En aquesta jornada és costum treure al carrer tots els elements de la cultura popular, com són els gegants que deuen a aquesta festa el seu origen, per venerar el Santíssim Sagrament, que en solemne processó passa pels carrers guarnits i engalanats amb catifes de flors.

Les primeres referències de la festa del Corpus a Lleida les tenim de l'any 1340, havent estat la nostra ciutat una de les primeres de Catalunya en celebrar-la amb tota solemnitat. Són encara avui un bon record aquelles espectaculars catifes florals, que durant molts anys (Dels anys 50 al 1975) engalanaven el carrer Major aquells "dijous" de Corpus, dels tres que lluien mes que el sol, com deia el refrany, Costum feliçment recuperat per l'actual Patronat del Corpus.

És aquest un bon dia, per fer memòria de la històrica processó del Corpus que visqué Lleida l'any 1846. Com així ho fa permanentment un, gairebé desconegut quadre, penjant en la paret del vestíbul de la parròquia de Sant Antoni Ma. Claret, al barri de Balàfia. La pintura, evoca aquella processó que segon les cròniques va ser presidida pel mateix Sant Antoni Ma. Claret. La pintura idealitza aquell fet i així en primer pla podem contemplar la custòdia amb el Santíssim Sagrament sota tàlem, portada per quatre clergues en el moment de passar per davant del Palau de la Paeria. S'hi aprecia darrera la figura del sant, amb sotana i

FOTO: J.C. / La pintura de Casanovas evoca quan la processó amb Antoni M. Claret passa davant de la Paeria

FOTO: J.C. / Al n. 6 de Sant Antoni una placa recordava la visita del Sant

capellina negra al centre, acompanyat pel que se suposa és el paer en cap i dues fileres de regidors.

El quadre, que ja te 43 anys, el va fer l'any 1973 el pintor i tallista Gabriel Casanovas (Barcelona 1923 - Lleida 1974), per encàrrec dels religiosos claretians i com homenatge de la ciutat de Lleida al seu fundador, per a ser

col·locat en una estància noble del convent claretjà del carrer La Palma, avui seu de l'Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol. Quan l'any 1975 es tancà el convent i l'església de Sant Pau, el quadre marxà amb els claretians a la nova casa i parròquia claretiana, al carrer Mn. Pelegrí N. 8, del barri de Balàfia. Posteriorment, el 26 de febrer

de 2016, fa 10 anys, amb motiu de la seva inauguració, va ser recol·locat en a la nova parròquia dedicada a Sant Antoni M. Claret, al carrer Vic n. 1 del mateix barri, on encara avui es pot contemplar.

Cal dir que el fundador dels claretians, va venir a Lleida en sis ocasions. La primera d'elles, la del 1846, fou la més cèlebre. Arribà l'1 de maig i no marxaria fins mitjans del més de juny, després d'haver fet un plec de sermons, predicant tots els matins a la Catedral i confessant a l'església de l'Hospital (avui IEI), mentre que a la tarda anava a confessar a l'església del convent del Roser, al carrer Cavallers: "La catedral s'omplia de gent per escoltar els seus sermons", expliquen les cròniques. Durant la seva estada el P. Claret s'allotjà a la casa del canonge Vallcendrera, al n. 6 del carrer Sant Antoni, davant mateix de la Catedral, on avui s'ubica un establiment comercial de roba. A l'alçada del primer pis de l'antic edifici, enderrocat fa uns anys, hi havia una placa com-

memorativa on es podia llegir: "Esta casa fue santificada por la presencia y con los milagros de Sant Antonio M. Claret, cuando vino a predicar su Misión a nuestra Ciudad, desde el dia 1 de mayo hasta mediados de junio de 1846" (Lérida-1950-Año Santo). Malauradament, la placa no retornaria mai a la façana de l'actual edifici i avui es conserva en el fons museístic de la Congregació dels Dolors.

La popularitat del P. Claret a Lleida fou tan indiscutible que, fins i tot, la Paeria li encomanà dos sermons, el de l'Ofici de l'11 de maig d'aquell any, en honor del Patró de la ciutat Sant Anastasi i també el del diumenge després de Corpus. A la vegada, el convidà a presidir la Processó del Corpus Christi i a tal efecte li tramet la vigília de la festa una carta oficial, conservada a l'Arxiu de la Paeria, amb aquest termes: "Ayuntamiento Constitucional de Lérida. Deseando solemnizar la augusta procesión general del SS Corpus Christi, ha acordado invitar a V. Para formar parte de su comitiva; no dudando se servirá V. Dispensarle esta honra, reuniendose al efecto en las Casas Consistoriales, a las 5 de la tarde del dia de mañana. Lérida, 10 de junio de 1846". El presidente Pedro Mestre."

Així sabem el dia concret en el que aquell any va celebrar-se la festa del Corpus, amb la participació destacada del P. Claret tot i que en un principi sembla ser que va mostrar certa recança en anar-hi, doncs no volia ser ell el centre d'atenció: "Ha de ser-ho Nostre Senyor", digué.

Tot i això, les cròniques expliquen que els testimonis d'aquella ja històrica processó del Corpus a Lleida, expliquen que tothom es fixava amb el P. Claret: "atrets per la modèstia i aspecte de santedat que oferia...algunes se li atansaven i li besaven els vestits".

De tot plegat en fa 170 anys, que ja són història.